

Sem - IV

Criminology

Nov. 2014

QP Code : 04025

(3 Hours)

[Total Marks : 100

1. Answer in not more than two sentences : - 20
- What is parole?
  - What is political graft?
  - What are the causes of Juvenile delinquency?
  - Write any two theories of punishment.
  - What is cyber crime?
  - What is victimology?
  - Write sutherland's definition of white collar crime.
  - Write any two characteristics of Crime.
  - Define neglected juvenile.
  - What is Crime syndicate?
2. Write Short notes on (any four): - 20
- Interpol
  - Open Air prison
  - Born Criminal Theory
  - Mode of execution of Death sentence in India
  - Neo-classical school of criminology
  - Observation Homes.
3. Answer any two of the following :- 12
- A child in between seven to twelve years of age committed murder and then to save himself from punishment removes the blood stains from his hand and floor.
    - What is the criminal liability of a child below seven years?
    - Whether a death penalty will be given to a child in the above case? Give reasons.
  - A Juvenile Committed an offence of rape. A police officer arrested him while in uniform and remanded him to 14 days police custody for further investigation.
    - Is the police officer liable under any Act?
    - What is the provision for arresting Juvenile under the Juvenile Justice Act?
  - A man is arrested for Commission of offence of Dacoity, rape and murder. He served one third of his sentence in prison and was released on parole. While on parole he committed robbery and threatened the police officers to cause grievous hurt if they try to arrest him.
    - Which theory of punishment is applicable to him.
    - Can he be again release on parole? Give reasons.

4. Answer in the following detail (Any four): -

48

- (a) Explain the various kinds of punishments and any two theories of punishments.
- (b) Explain the following in detail.
  - (i) Multiple theory of Crime causation
  - (ii) Sutherland's concept of white collar crime
- (c) Explain the following in detail.
  - (i) Child Welfare Committee and its procedure
  - (ii) The problems of undertrial prisoners and legal aid to them.
- (d) Explain the following in detail.
  - (i) Organised Crime and Crime Syndicate
  - (ii) Cyber Crimes and Role of Cyber Cells.
- (e) Explain and distinguish parole and probation. What are the merit and demerits of parole and probation?
- (f) Explain in detail classical and neo-classical school of Criminology.

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

१. दोन ओळीत उत्तरे लिहा.

२०

- (अ) पॅरोल म्हणजे काय?
- (ब) पॉलिटिकल ग्राफ्ट म्हणजे काय?
- (क) बालगुन्हेगारीची कारणे कोणती?
- (ड) शिक्षेविषय कोणत्याही दोन विचारप्रणाली लिहा.
- (इ) सायबर गुन्हे म्हणजे काय?
- (फ) व्हिक्टिमॉलॉजी म्हणजे काय?
- (ग) सदरलँडची व्हईट कॉलर गुन्हाची व्याख्या लिहा.
- (ह) गुन्हाची कोणतीही दोन वैशिष्ट्ये लिहा.
- (ई) दुर्लक्षित बालकाची व्याख्या लिहा.
- (ज) गुन्हे सिंडिकेट म्हणजे काय?

२. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

२०

- (अ) इटरपोल
- (ब) मुक्त तुरुंग
- (क) जन्मतःच गुन्हेगार विचारप्रणाली
- (ड) भारतातील फाशीची शिक्षा देण्याची पद्धत
- (इ) गुन्हेशास्त्राची नवीन-शास्त्रीय विचारप्रणाली
- (फ) देखरेख घर.

[TURN OVER]

३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(अ) एका सात ते बारा वर्षे वयामधील मुलाने खून केला आणि नंतर स्वतःला शिक्षेपासून वाचविणेसाठी त्याच्या हातावरील आणि फरशीवरील रक्ताचे डाग पुसून टाकले.

(१) सात वर्षाखालील मुलाची गुन्हाविषयक जबाबदारी काय ?

(२) वरिल खटल्यामध्ये मुलाला मृत्युदंडाची शिक्षा देता येईल का ? कारणे द्या.

(ब) एका बालकाने बलात्काराचा गुन्हा केला. पोलिस अधिकाऱ्याने त्याला युनिफॉर्ममध्ये असताना अटक केली आणि पुढील तपासासाठी १४ दिवसांची पोलिस कोठडी दिली.

(१) पोलिस अधिकारी कुठल्या कायद्याखाली जबाबदार आहे का ?

(२) बालगुन्हेगारी कायद्यामध्ये बालगुन्हेगारास अटक करण्यासाठी काय तरतूद आहे ?

(क) एका माणसाला दरोडा, बलात्कार आणि खूनच्या गुन्ह्यामध्ये अटक झाली. त्याने त्याची एकतृतीयांश शिक्षा तुरुंगात भोगली आणि त्याला पॅरोलवर सोडण्यात आले. पॅरोलवर असताना त्याने जबरी चोरीचा गुन्हा केला आणि पोलिस अधिकाऱ्यांना जर त्याला अटक करण्याचा प्रयत्न केल्यास गंभीर इजा करण्याची धमकी दिली.

(१) त्याला शिक्षेची कुठली विचारप्रणाली लागू होईल ?

(२) त्याला पुन्हा पॅरोलवर सोडण्यात येईल का ? कारणे द्या.

४. खालील प्रश्नांची विस्तृतपणे उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

(अ) शिक्षेचे विविध प्रकार स्पष्ट करा आणि शिक्षेविषयक कोणत्याही दोन विचारप्रणाली स्पष्ट करा.

(ब) खालील गोष्टी विस्तृतपणे स्पष्ट करा.

(१) गुन्हांच्या कारणाविषयीची मल्टीपल विचारप्रणाली

(२) सदरलँड व्हाइट कॉलर गुन्हाची संकल्पना

(क) खालील गोष्टी विस्तृतपणे स्पष्ट करा.

(१) बाल विकास समिती आणि तिची कार्यपद्धती

(२) खटला प्रलंबित असलेल्या कैद्यांच्या समस्या आणि त्यांना कायदेशीर सहाय्य

(ड) खालील गोष्टी विस्तृतपणे स्पष्ट करा.

(१) संघटित गुन्हेगारी आणि गुन्हे सिंडिकेट

(२) सायबर गुन्हे आणि सायबर सेलची भूमिका

(इ) पॅरोल आणि प्रोबेशन स्पष्ट करा आणि फरक सांगा. पॅरोल आणि प्रोबेशनचे फायदे आणि तोटे कोणते ?

(फ) गुन्हेशास्त्राची शास्त्रीय आणि नवीन-शास्त्रीय विचारप्रणाली विस्तृतपणे स्पष्ट करा.